

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Презентація моніторингового дослідження якості освіти в умовах воєнного стану:

результати тестування учнів 6, 8 класів з української мови та математики

Системний підхід у дослідженні якості освіти в умовах пандемії та війни

- січень 2022** — Дослідження якості дистанційного навчання у ЗЗСО України *під час пандемії*
(опитування учасників освітнього процесу)
- грудень 2022 — січень 2023** — Дослідження якості організації освітнього процесу у ЗЗСО *в умовах війни*
(опитування учасників освітнього процесу)
- травень — червень 2023** — Моніторингове дослідження якості освітньої діяльності у ЗЗСО *в умовах воєнного стану*
(фокус-групи з педагогами)
- травень 2023** — Загальнодержавне моніторингове дослідження якості освіти у ЗЗСО *в умовах воєнного стану*
(тестування учнів 6, 8 класів з української мови та математики)
- вересень — жовтень 2023** — Міжнародне моніторингове дослідження соціально-емоційних навичок учасників освітнього процесу

Тенденції в організації освітнього процесу під час війни

Обмежений доступ до освітнього процесу:

- ▶ 30 % учнів не мають постійного доступу до освітнього процесу в умовах війни
- ▶ у містах більше учнів мають доступ до навчання, ніж у селах

Погіршення психологічного стану, втрата мотивації учасників освітнього процесу

за оцінкою педагогів

- ▶ кількість учнів, які почуваються тривожно, зросла вдвічі у порівнянні з початком лютого 2022 року

Втрати у навчальному часі (пропущені навчальні заняття):

- ▶ постійні повітряні тривоги
- ▶ відсутність електропостачання, інтернету та укриттів

Зниження успішності учнів

за оцінкою педагогів

- ▶ у селах про погіршення результатів навчання учнів зазначає більше вчителів, ніж у містах

Українська мова –

57 % педагогів у селах, 44 % – у містах

Іноземна мова –

52 % педагогів у селах, 47 % – у містах

Математика –

45 % педагогів у селах, 40 % – у містах

Моніторингове дослідження якості освітньої діяльності у ЗЗСО в умовах воєнного стану

(тестування учнів 6, 8 класів)

Мета: визначення та відстеження результатів навчання учнів 6 та 8 класів з української мови і математики (алгебри та геометрії).

Процедура – дослідження проводилося онлайн на платформі ВШО:

- ♦ очно, дистанційно, у змішаному форматі

Вибірка – 280 ЗЗСО

(Схід, Захід, Північ, Південь, Центр та місто Київ)

Етапи проведення:

I – травень 2023,

II – травень 2024

III – травень 2025

- ♦ Забезпечено очне/онлайн спостереження за 1233 тестуваннями

Тест	Кількість учасників, які виконали усі частини тесту
Математика, 6-й клас	5652
Українська мова, 6-й клас	5683
Математика, 8-й клас	5473
Українська мова, 8-й клас	5645

Організація моніторингового дослідження

(тестування учнів 6, 8 класів)

Інструментарій:

- ◆ **тестові завдання** з української мови та математики (алгебри, геометрії)
- ◆ **анкети** для закладів освіти та учасників тестування

Тест	Кількість частин у тесті	Кількість тестових завдань
Математика, 6-й клас	2	18
Українська мова, 6-й клас	3	55
Математика, 8-й клас	3	34
Українська мова, 8-й клас	3	76

- ◆ Завдання розроблено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (2011 р.)

Визначення рівнів навчальних досягнень учнів

◆ Чотирирівнева шкала

0–15% балів*

16–50% балів

51–85% балів

86–100% балів

початковий
рівень

середній
рівень

достатній
рівень

високий
рівень

* % набраних балів від можливих за тест

Загальні висновки про результати тестування

1.

Більшість учнів 6 та 8 класів виконали тести на «середньому рівні» (набрали від 15% до 50% тестових балів)

2.

Учні краще впоралися із завданнями когнітивного виміру «Знання» ніж «Міркування».

3.

Успішність виконання тестів з математики та української мови пов'язана з деякими чинниками

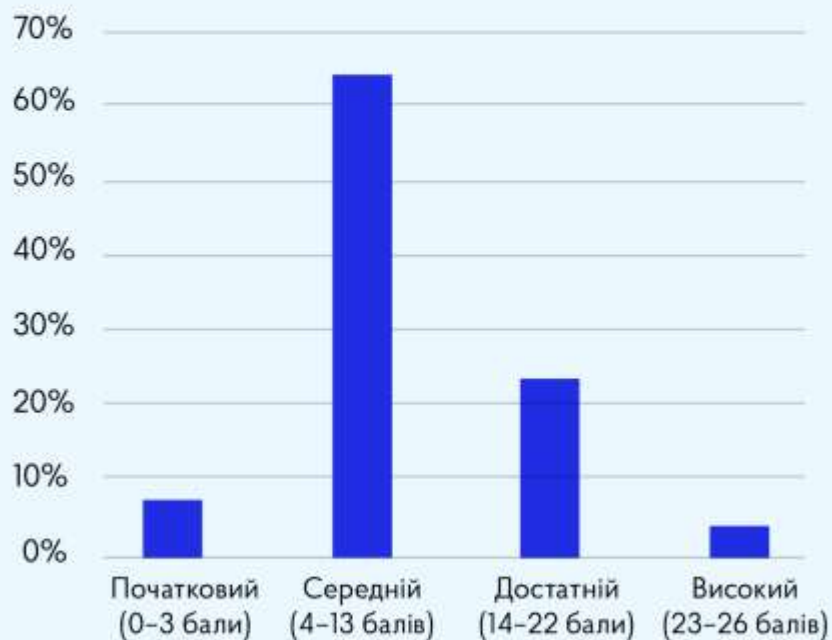
- стать
- місце проживання і навчання
- виконання учнями домашніх завдань
- підтримка і мотивація учнів вчителями
- соціально-економічні чинники

Рівень навчальних досягнень учнів 6 класів

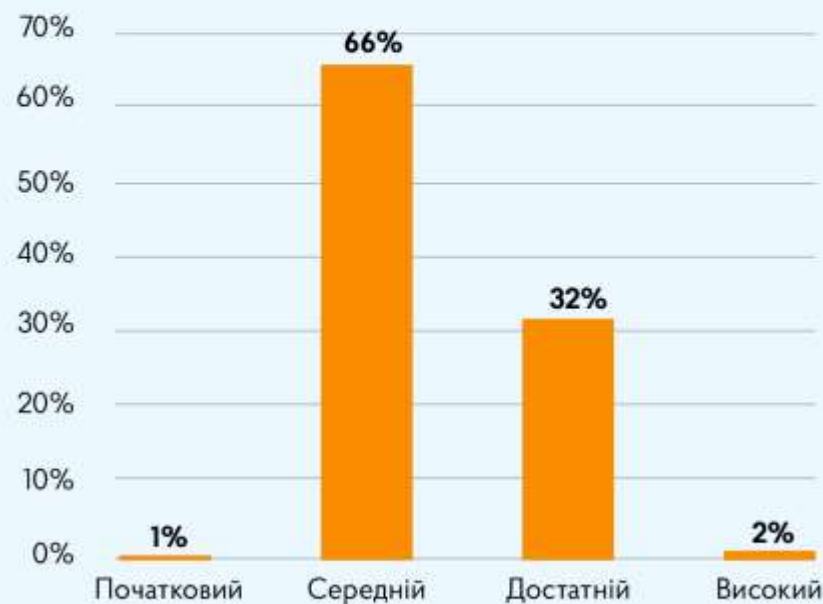
за 4-рівневою шкалою, прийнятою в моніторинговому дослідженні

Розподіл учасників за рівнем досягнень математика

Результат   8%   64%   24%   4%

Розподіл учасників за рівнем досягнень українська мова

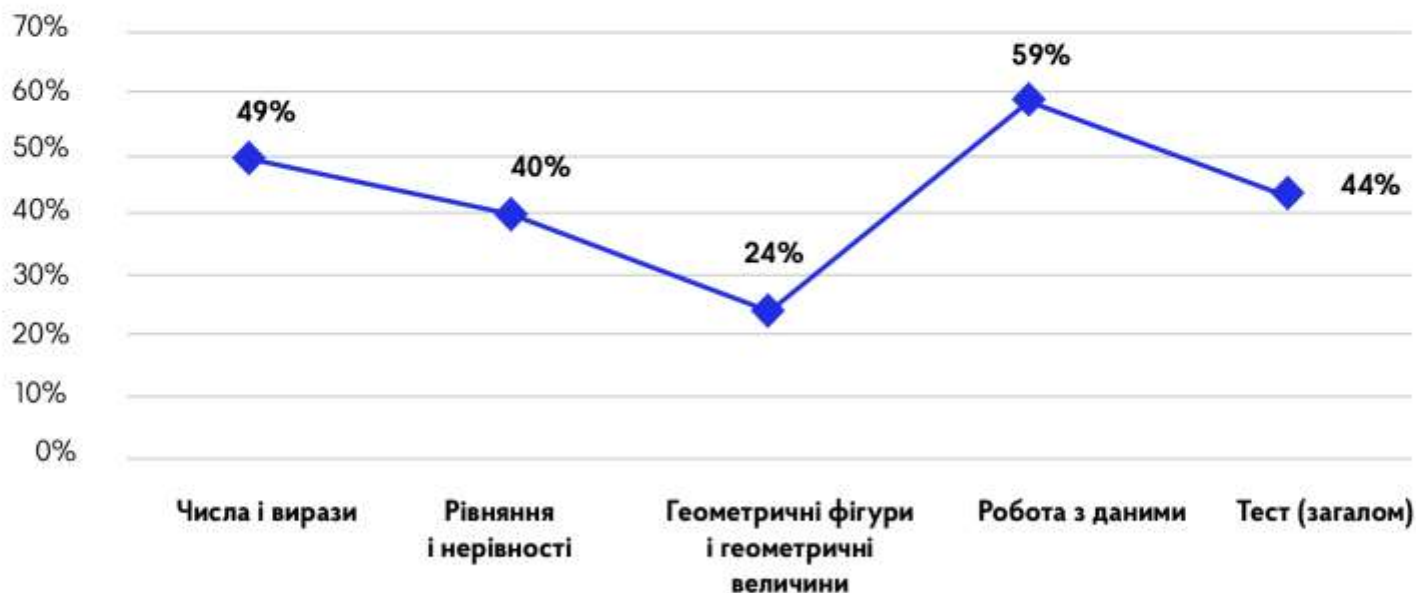

Рівень навчальних досягнень учнів 6 класів

за 4-рівневою шкалою, прийнятою в моніторинговому дослідженні

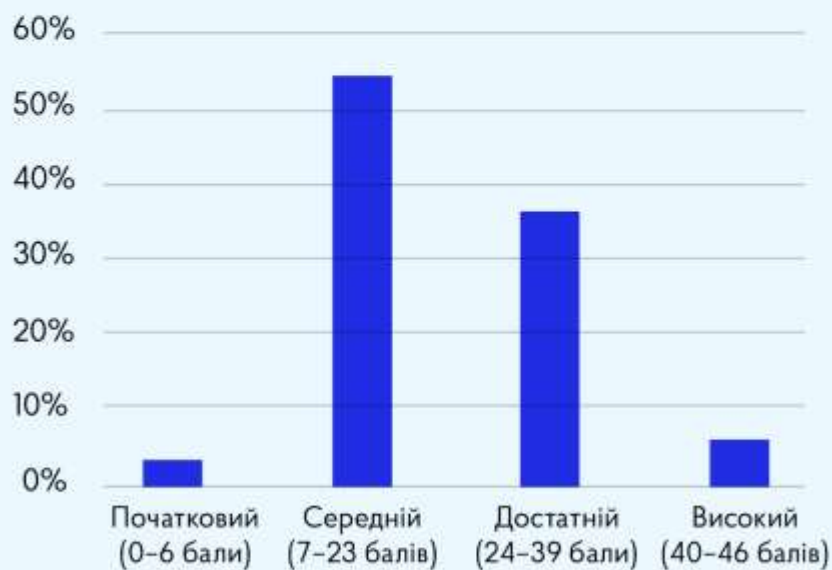
Математика, 6 клас

Рівень навчальних досягнень учнів 8 класів

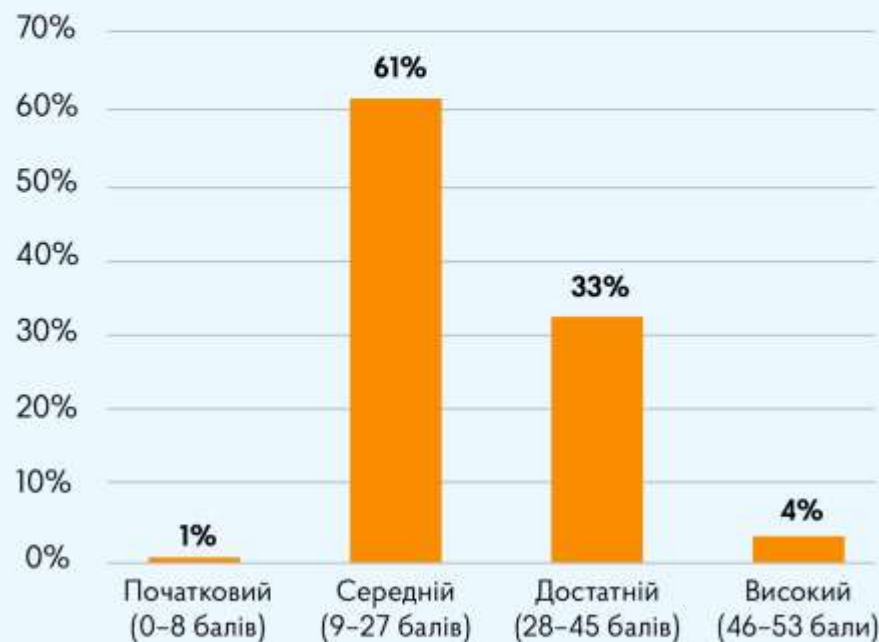
за 4-рівневою шкалою, прийнятою в моніторинговому дослідженні

Розподіл учасників за рівнем досягнень математика

Результат   2%   54%   38%   7%

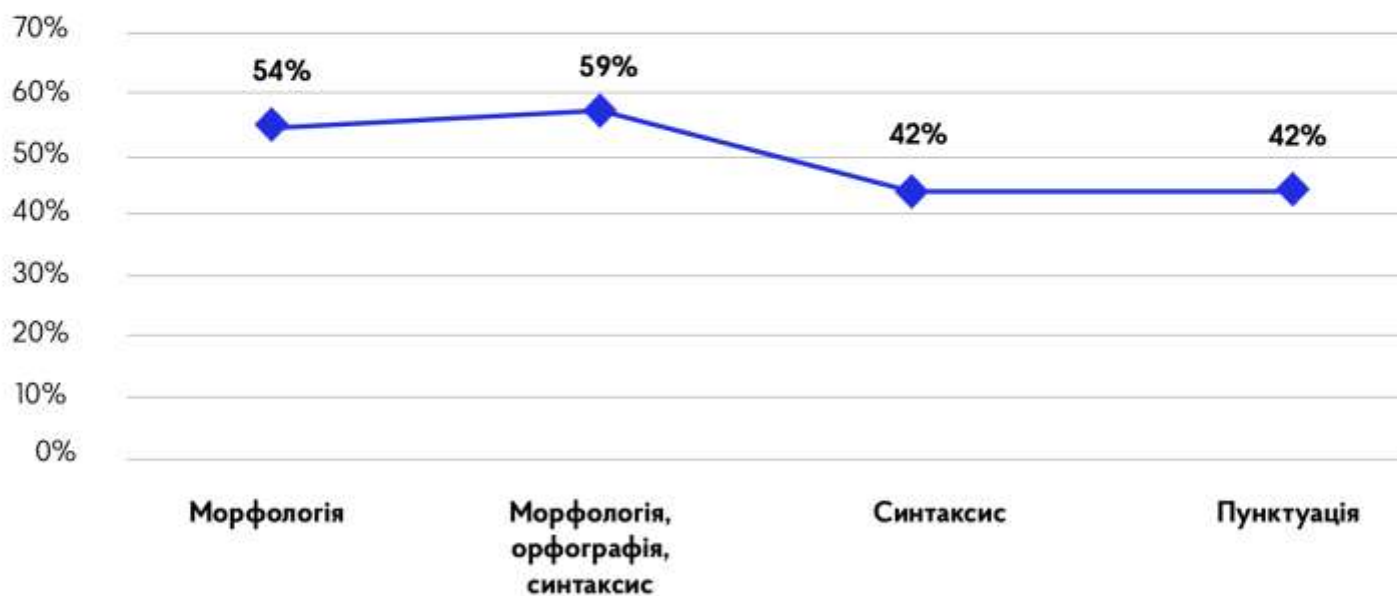
Розподіл учасників за рівнем досягнень українська мова

Рівень навчальних досягнень учнів 8 класів

за 4-рівневою шкалою, прийнятою в моніторинговому дослідженні

Українська мова, 8 клас

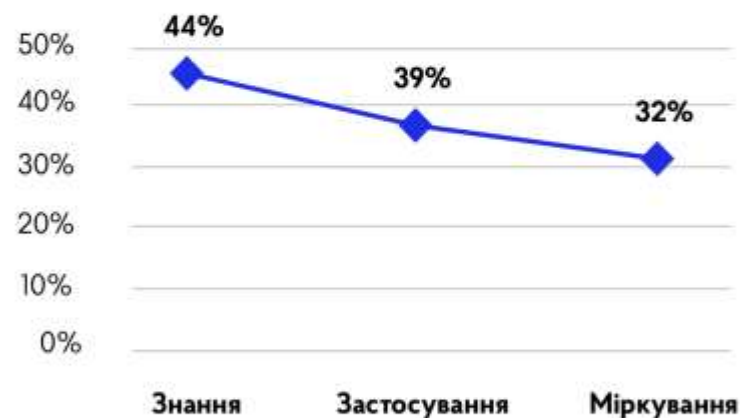
Успішність виконання завдань з математики та української мови за когнітивними вимірами, 6 клас

Середня успішність виконання завдань (за когнітивними вимірами)

Математика

Середня складність тестових завдань (за когнітивними вимірами)

Українська мова

Змістовні та когнітивні виміри результатів тестування

Приклади завдань:

6 клас

Коробка для піци у закритому вигляді має форму прямокутного паралелепіпеда, в основі якого лежить квадрат (див. малюнок). Яку найменшу площу повинна мати основа коробки, щоб у ній могла поміститися піца у формі круга радіуса 17 см?

А	Б	В	Г
136 см ²	289 см ²	1156 см ²	68 см ²

Математика

Мета тексту –

- пояснити особливості детективного жанру
- докладно переказати зміст книжкової серії
- спонукати до читання книжок на сайті
- переконати купити паперові книжки

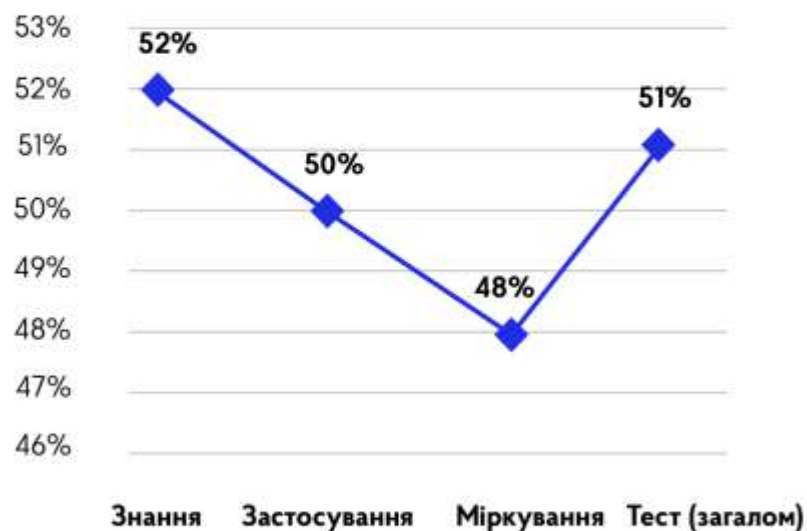
Українська мова

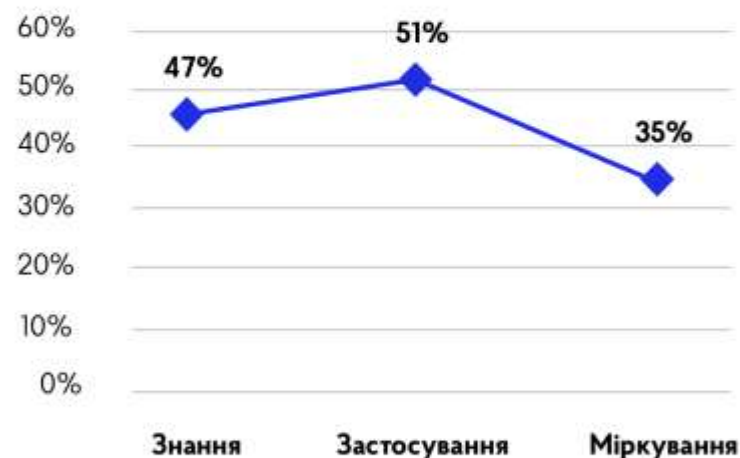
Успішність виконання завдань з математики та української мови за когнітивними вимірами, 8 клас

Середня складність завдань (за когнітивними вимірами)

Математика

Середня складність завдань тесту (за когнітивними вимірами)

Українська мова

Змістовні та когнітивні виміри результатів тестування

Приклади завдань:

8 клас

Туристичну групу з бази А на моторному човні проти течії річки доставляють до пристані В (місце початку сплаву). З пристані В вони на надувних човнах сплавляються по цьому ж маршруту до бази А зі швидкістю течії річки x км/год. Сплав маршрутом ВА займає на 90 хв. більше, ніж на подорож маршрутом АВ, відстань між А і В становить 6 км, швидкість моторного човна – 15 км/год. Яке з наведених рівнянь відповідає умовам цієї задачі?

- А) $6/x - 6/(15-x) = 90$ Г) $6/x - 6/15 = 1\frac{1}{2}$
Б) $6/(15-x) - 6/x = 1\frac{1}{2}$ Д) $6/(15-x) - 6/x = 90$
В) $6/x - 6/(15-x) = 1\frac{1}{2}$

Математика

Прочитай речення

Розкопуючи й досліджуючи десятки стародавніх курганів степової України (1) визначний археолог Борис Мозолевський виявив скраби культури скіфів (2) і (3) знайшовши золоту пектораль (4) увійшов в історію світової науки

Коми треба ставити на місці всіх цифр, ОКРІМ

1

2

3

4

Українська мова

Чинники, що впливали на успішність виконання тесту

Стать

У 6 класі:

стать учнівства фактично **не впливає на результати з математики,**

з української мови дівчата отримали дещо **вищі результати.**

У 8 класі:

з математики і з української мови у дівчат результати дещо вищі, ніж у хлопців
(на 0,4 і 0,41 бала)

Чинники, що впливали на успішність виконання тесту

Регіон, де знаходиться заклад освіти

НАЙВИЩІ РЕЗУЛЬТАТИ

продемонстрували учні, що навчаються у закладах **східних областей і м. Києва**

НАЙНИЖЧІ – на Півдні

З математики учні з Києва та Сходу показували на 1 бал вищі результати

Різниця в успішності з української мови – менша, але зберігається

За оцінками вчителів, близько 30 % учнів/учениць не мають постійного доступу до освітнього процесу в умовах війни, з-поміж регіонів – найбільше на Півдні – 40 %. (З дослідження якості організації освітнього процесу в умовах війни, грудень 2022–січень 2023 рр.)

Тип місцевості

Учасники, які навчаються у **місті**, отримали **дещо кращі результати тестування** ніж ті, які навчаються у селі. **Різниця більша з математики** ніж з української мови.

Чинники, що впливали на успішність виконання тесту

Місце проживання

Учасники, які вимушено проживають **а кордоном отримали дещо кращі результати тестування** ніж ті, хто перебував в Україні (шестикласники показали кращі результати з математики і української мови).

Вплив режиму роботи закладу освіти

Шестикласники, які у **другому семестрі 2022/2023 н.р. навчалися дистанційно** мають кращі результат на тестуванні з математики.

На результати восьмикласників режим роботи закладу освіти має **незначний вплив** (для української мови – відсутній).

Статус ВПО

Учні 6-х та 8-х класів, які мають **статус внутрішньо переміщеної особи, отримали дещо кращі результати тестування**, ніж інші їхні однолітки (не стосується результатів восьмикласників з української мови).

Вплив обізнаності у сфері ІТ

Кращі результати тестуванні в учнів, які впевнено себе почувають у користуванні комп'ютерною технікою, мають комп'ютер, мобільний телефон, ноутбук чи планшет для навчання

Чинники, що впливали на успішність виконання тесту

Соціально економічні чинники

Кращі результати демонструють учні, які:

- ◆ мають будь-який гаджет(и) у власному користуванні, зокрема для навчання
- ◆ друковану літературу
- ◆ власну кімнату

Додаткова підтримка у навчанні

Дещо кращі результати тестування з математики отримали:

- ◆ восьмикласники, які мають репетиторів з математики.
- ◆ шестикласники, хто звертаються за підтримкою до батьків та репетиторів

Робота вчителя на уроці

Дещо кращі результати з української мови мають учні, які:

- ◆ отримують від учителя / учительки зрозумілі пояснення навчального матеріалу та зрозумілі вимоги щодо виконання завдань
- ◆ мають змогу на уроках міркувати під час обговорення мовних тем
- ◆ позитивно ставляться до предмета «Українська мова» й оцінюють себе як вправних у цій галузі осіб

Чинники, що впливали на успішність виконання тесту

Виконання домашніх завдань

6 клас

- ◆ **Гірші результати** з математики в учнів, хто зазвичай **не виконують** домашні завдання з математики
- ◆ Тривалість виконання домашнього завдання з математики та української мови не вплинула на успішність виконання тесту

8 клас

- ◆ **Кращі результати** у тих учнів, хто **витрачає більше часу** на виконання **домашніх завдань**

